

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Venerabilis Arnesti, (vulgò Ernesti) Primi Archiepiscopi Pragensis

Balbín, Bohuslav

Pragæ, 1664

III. Coelestis Beatitudinis Radius Hyacinthinvs. Ven. Arnestvs Lvget.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42763

Felix & inexpugnabile munimentum est, munimento non egeret. Longè valentior est ad obtinendum & retinendum, quod velis, Amor, quàm Timor. Timor abit, si recedas; manet Amor, cujus excubijs Regna maxima defenduntur. Orbis universus non continetur fulminibus, sed amoribus; regitur magnetismis; cùm Coelum benignè aspicit, & mite est, subdita tellus, sylvis comantibus, florum oculis & gemmis, totòque Naturæ suæ vultu blandissimè refalutat. Nubeculae quædam, ut *vellera lana lucentes* apud Maronem, cùm vesperi spectantur in cælo, serenitatem crastinam promittunt; & Clementia & Mansuetudo certissimum prognosticon est aureæ in Dignitate felicitatis & Pacis. *Mitè igitur possident terram*, eisque inclamatur ab omnibus: *Impera nobis!* Talis in omni vita VEN. *Arnestus*, ut pridem probatum est, qui etiam ijs, à quibus quærebatur ad mortem, pepercit. Hinc *oleum ex mortui sepulchro stillavit*, quod tempestates extinguit. *Deus ipse*, ut promisso faceret satis, optimum Præsulem, & mitissimum Principem, bonis omnia munivit & cinxit, ac præcipuè auro ad miraculum ditavit, ut thesauros invenisse crederetur; at thesaurus ille *Vellus*, & mansuetudo fuit, quo Vellere, velut harno, aurum capiebat, quod spontè sequebatur.

*Pist. l. 2. lib. 2.
Nat. C. 103.*

III. COELESTIS BEATITUDINIS RADIUS

HYACINTHINVS.

VEN. ARNESTVS LVGET.

Beati qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur. Matth. 5.

Magna inter curiosos, eruditòsque Scriptores controversia est: an *Hyacinthus* veterum idem sit cum eo, quem eo nomine hodie appellamus; plerisque negantibus. Omnes in conveniunt, à Flore hyacintho nomen accepisse, & quandam ad eum florem similitudinem habere. Flos autem *Hyacinthus* doloris & lacrymarum flos est, ut constat omnibus: hinc ille inscriptus folijs gemitus *A I. funestâq; littera ductu est.* Porro *Hyacinthos gemmas ad Iseram in Bohemia reperiri*, testatur *Boëtius*. Sed in rem præsentem. In *Hyacintho* lapide & gemma desideran-

*Hyacinthus
symb. lugentium.*

*Longa de hæc
ve disputatio a
pud Alcasar
in Apoc. l. c. 1.*

*Ita Plin. l. 21.
C. 12.*

*Anselm. Boët.
l. 2. de gemmâ
C. 31.*

rium & ludentium, inculpe fruticem *Balsami*, cultro osseo im-
pacto lacrymantem, simul inscribe: *Quod lacryma est, pretium est.*

*Pancivoll. l. 1.
de Rebus de-
perditis ex Pli-
nio. &c.
Ibid. Henricus
Salmuth.*

*Vitruv. lib. de
Arab. c. 13.*

*Artemidor. l.
de somnijs.*

Observant Eruditi: omnes ferè pretiosissimos odores, lacry-
mas esse, pro more lacrymarum nasci, & cogi in lacrymam. Sic sta-
cten myrrhae lacrymam, sic opobalsamum, sic bdellium, thus, atq;
(ut quidam existimant) succinum, manna, saccharum, mel item
aut floris aut roris lacrymam esse. Imò & metalla sic concipi,
sic gemmas, sic uniones creari, & durari. Etiam Cervorum la-
crymis magnam officinae tribuunt auctoritatem. De Conchylijs
Vitruvius: *cum sunt lecta, ferramentis scinduntur, è quibus plaga
lacryma profuens, excussa in mortarijs, terendo comparatur.* Nihil
pretiosius lacrymis parit Natura; & qui lacrymas, vel somnians
vel vigilans vidit, consolationem exspectat.

RADIVS LACRYMARVM.

*Lacrymae o-
rantium pre-
tiosissimae.*

Lacrymas irradiari, & radiatas esse, vel pueri sciunt, qui cum
flentes oculos Soli obvertunt, etià in suis ipsi lacrymis *iri-*
dem vident. Lacrymae arborum pretiosae, sed pretiosiores sunt
hominum; nam si Spartanam generositate concoquantur, & du-
rentur, longè Caeli pretium vincunt. Pretiosissimae sunt, quas
pietas & desiderium caeli parit, quales fundebat *Arnestus*. Ma-
gna enim semper naturae vis est in conceptu, & cum caelum la-
crymando desideratur, caelo similis lacryma concipitur. Nec il-
lae lacrymae minus habendae sunt nobiles, quas sui victrix expri-
mit Patientia. Qui lacrymas hominis, & unde nascantur, ex-
plicat, *Alembici* apud Pharmacopoeos utuntur exemplo; omnes
enim rerum essentiae, ut ita loquar, extrahuntur lacrymando,
flammarum vi, in tribulationis camino; quod subtilius est, ele-
vatur in caput, tum refrigeratum guttescit, guttulae auctae & col-
lectae foras lacrymantur & fluunt. Hinc pretiosum istud naturae
compendium. Plus una gutta, sic elevata & vexata flammis, vir-
tutis acquirit, quam mille aliae simplices contineant. Id unum
haec duo differunt, quod *lacrymae natura* deorsum cadunt, *lacry-*
mae gratia feruntur in caelum, ibique in thesauris DEI serventur:
posuisti

posuisti lacrymas meas in conspectu tuo; alij legunt, ut ante dixeram, in thesauris. Lacrymis igitur nostris inscribi meritò potest: *Durate!* secundis enim rebus in cœlo servantur, quæ lacrymatione gignuntur. *Mulier cum parit*, ait ore divino Christus, *tristitiam habes*; at succedit consolatio, & quod fletur, gemma est. Patientia colligit rosas, flet gemmas. Ajunt multorum liberum Matres (quod etiam *magnus Aristoteles* notat) pueros, quorum flebilior fuit infantia, & qui plurimum infantes fleverunt, in juventute fieri pulchriores. Exemplum hoc in vitam humanam valet, quæ cum in terris flet, velut omnibus peregrinis humoribus purgata, clarificatis oculis formosior cœlum intrat. *Euntes*, inquit, *ibant, & flebant* (dum degerent in orbe scilicet) *at venient cum exultatione in Superos.*

Psal. 124

His igitur ad perferendos omnes corporis animique dolores animemur. Dolores fortiter tolerati transeunt in voluptatem; atque ut voluptas nimia cruciatum habet, sic dolor, quem viceris, voluptatem. Nota est fabula apud Eruditos, de *Dolore & Voluptate unâ casenâ à Iove constrictis*. Urtica, si fortiter presseris, non urit; si delicate tractaris, mordebit; eadem est adversorum natura.

IV. COELESTIS BEATITUDINIS RADIUS

OPALO GEMMÆ PVLCHERRIMÆ SIMILIS.

VEN. ARN. ESURIT ET SITIT JUSTITIAM.

Beati qui esuriunt, & sitiunt Justitiam, quoniam ipsi saturabuntur.

Matth. 5.

Opalus gemma est colore quidem præcipuo candida, sed ita permixta, ut in ea vario modo & *Carbunculi* tenuior ignis, & *Amethysti* fulgens purpura, & *Smaragdi* virens mare, incredibili pariter mixturâ, transluceat. *Hæc atate*, ait Rudolphi Casaris Gemmarius, *post Adamantem, Rubinum, ac Vnionem, quar-*

*Sennert. 1. lib. 2.
Plin. lib. 37.
Hist. Nat. C. 6.
Anselmus de
Boet. lib. 2. de
gemmâ C. 44.
& 46.*

sum locum obrinet Sapphirus, ego tamen huic postremo Opalum legitimum præferrem; est enim in eo caruleus, viridis, flavus & ruber, interdum niger & lacteus color. In Opalo igitur, seu Naturæ, seu

*Opalus Man-
na Iustitiæ
famē repræ-
sentat.*

Iii 3,

Artis